

Miksi kvääninkieli kirjakielenä

Mikä on sitte kvääninkieli?

Kvääninkieli on se kieli mitä kväänit on puhuneet ja vielä tääpänäki puhhuuvat, ja mikä on säilyny ruottalaistumisen ja norjalaistumisen läpi minuriteetikielenä.

Minun mielestä Tomiolakson «meän kieliki» on vanhaa kvääninkieli tahi vanhaala meidän kielelä kaihuunkieli.

Ja miksi kvääninkieli?

Kvääninkielen kautta meilä on mahdollisuus osalistuut nihiin tietoihiin ja kokemukshiin mitä meidän esivanhemat - kväänit - on kokehneet vuosisattoin läpi. Meidän kieli näyttää mitä meidän kansa on ajatellu, uskonu, hunteerannu ja tehny.

Kielen kautta met opima meidän histuuriasta, meidän lauluista ja loruista, meidän nimistä, meidän tavoista, meidän uskosta ja meidän omista ihmisistä.

Kieli ja kylttyyri kuuluvat yhtehen. Kylttyyriin kautta met opima oman kielen, ja kielen kautta met opima oman kylttyyriin. Jos toinen osa jääpi pojjes, niin toinenki osa tullee kärsihmään siitä.

Ilman kielettä on vaikkee oppiit ja ymmärtää esimerkiksi mitä lastenlaulut merkitteevät, sitte millälaila laulat net ja jos niitä ei laula, net sitte hävviivät.

Yksi esimerkki:

Tässä esimerkissä mie puhun pyssyjokilaisesta sillä ko mie olen pyssyjokilainen. Mutta esimerkki soppii kelle tahansa.

Kielen kautta pyssyjokilainen kohtaa omat esivanhemat ja heidän jokapäivälisen elämän. Se elämä mikä heilä oli, se elämä se on mikä pitää johdota nykypyssyjokilaisen läpi mailman. Meidän kieli on meidän kartta täähään mailmhaan. Jos tämän kartan tehthään muula kielelä ko pyssyjokilaisten kielelä, eihään pyssyjokilainen jaksa seurata sitä karttaa, ja sentähden se kartta on kelvoton. Mutta kartta minikä pyssyjokilainen tunttee ja saattaa seurata, semmonen kartta on avuksi pyssyjokilaisele. Ja sillä kartala nykypyssyjokilainen päässee omhaan histuurihaan. Hänelä on mahdollisuus lukkeet omasta taustasta ja ymmärtää mistä se on puhetta, hän näkkee ette oma kieli toimii kirjotettuna kielenäki, ja se antaa ittetuntoo. Hän tunttee ittensä olevan osa omasta kokonaisuudesta.

Kieli tässä esimerkissä on tietenki maisema, ja kirjakieli tahi kirjotettu kieli on kartta.

Tällä kartala ihminen onnistuu osalistuhmaan omila premissilä omhaan kylttyrihiin. Jos kartta ei sovi maisemhaan, ihminen hävvi omasta maisemasta ja semmonen mahdollisuus löytryy ette hän äkisti löytryy ittensä kokohnaansa muussa maisemassa - muussa kylttyyriissä.

Meidän kielen kautta met saatama jatkaat meidän kylttyyriin ja oppit meidän histuuriasta. Meidän kylttyyri ja histuuria antaa meile ittetuntoo, ja jos kylttyyri on positiivinen, ja met tunnema meidän histuurian, niin meidän ittetuntoki on positiivinen.